

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐỖ THỊ XUÂN

**ĐỜI SỐNG KINH TẾ VĂN HÓA CỦA CƯ DÂN
CÁC XÃ VEN BIỂN HUYỆN KIM SƠN
TỈNH NINH BÌNH 1986 - 2015**

Chuyên ngành: Lịch sử Việt Nam

Mã số: 60.22.03.13

LUẬN VĂN THẠC SĨ NHÂN VĂN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Hà Thị Thu Thủy

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Các nội dung nêu trong luận văn là kết quả làm việc của tôi và chưa một công trình nào công bố.

Thái Nguyên, tháng năm 2017

Tác giả luận văn

Đỗ Thị Xuân

LỜI CẢM ƠN

Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Hà Thị Thu Thủy đã tận tình hướng dẫn tôi hoàn thành công trình nghiên cứu này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới Ban giám hiệu Trường Đại học sư phạm Thái Nguyên, Ban chủ nhiệm cùng tất cả các thầy cô giáo trong khoa Lịch sử, Phòng sau đại học Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo điều kiện và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập.

Tôi xin chân thành cảm ơn Thư viện Quốc gia Hà Nội, Thư viện Tỉnh Ninh Bình, Trung tâm học liệu - Đại học Thái Nguyên, Thư viện Trường Đại học sư phạm Thái Nguyên... đã giúp đỡ tôi về mặt tư liệu.

Tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến Đảng ủy - Ủy ban nhân dân huyện Kim Sơn, Phòng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Huyện, Phòng Thống kê Huyện, Phòng Văn hóa thông tin Huyện... đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu. Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn tới Ủy ban nhân dân 3 xã Kim Đông, Kim Trung, Kim Hải, Đoàn biên phòng huyện Kim Sơn, cùng với cán bộ và nhân dân - nơi tôi đến điền dã đã giúp đỡ tôi rất nhiều.

Cuối cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến gia đình, bạn bè, đồng nghiệp... đã khích lệ, động viên và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian tôi thực hiện luận văn.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2017

Tác giả luận văn

Đỗ Thị Xuân

MỤC LỤC

	Trang
Lời cam đoan	ii
Lời cảm ơn.....	iii
Mục lục	iv
Danh mục các chữ viết tắt	vi
Danh mục các bảng, biểu.....	vii
MỞ ĐẦU	1
Chương 1. KHÁI QUÁT VỀ CÁC XÃ VEN BIỂN HUYỆN KIM SƠN, TỈNH NINH BÌNH	10
1.1. Vị trí địa lí và lịch sử hình thành	10
1.1.1. Vị trí địa lí.....	10
1.1.2. Lịch sử hình thành	11
1.2. Đặc điểm tự nhiên.....	17
1.3. Đặc điểm kinh tế - xã hội.....	22
1.3.1. Đặc điểm kinh tế.....	22
1.3.2. Đặc điểm xã hội.....	25
Tiểu kết chương 1	28
Chương 2. ĐỜI SỐNG KINH TẾ, VĂN HÓA CỦA CƯ DÂN CÁC XÃ VEN BIỂN HUYỆN KIM SƠN, TỈNH NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1986 - 2000	30
2.1. Bối cảnh lịch sử	30
2.2. Đời sống kinh tế.....	37
2.2.1. Kinh tế nông nghiệp	37
2.2.2. Kinh tế ngư nghiệp	43
2.2.3. Kinh tế tiểu thủ công nghiệp	46
2.3. Đời sống văn hóa	49
2.3.1. Văn hóa vật chất	49
2.3.2. Văn hóa tinh thần.....	51

Tiểu kết chương 2	60
Chương 3. ĐỜI SỐNG KINH TẾ, VĂN HÓA CỦA CƯ DÂN CÁC XÃ VEN BIỂN HUYỆN KIM SƠN, TỈNH NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 2001 - 2015	63
3.1. Bối cảnh lịch sử	63
3.2. Đời sống kinh tế.....	64
3.2.1. Kinh tế ngư nghiệp	65
3.2.2. Kinh tế nông nghiệp	73
3.2.3. Công nghiệp, tiêu thủ công nghiệp.....	74
3.3. Văn hóa của cư dân các xã ven biển.....	78
3.3.1. Sự chuyển biến trong đời sống vật chất	79
3.3.2. Nét mới trong đời sống văn hóa tinh thần	83
Tiểu kết chương 3	85
KẾT LUẬN.....	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	90
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

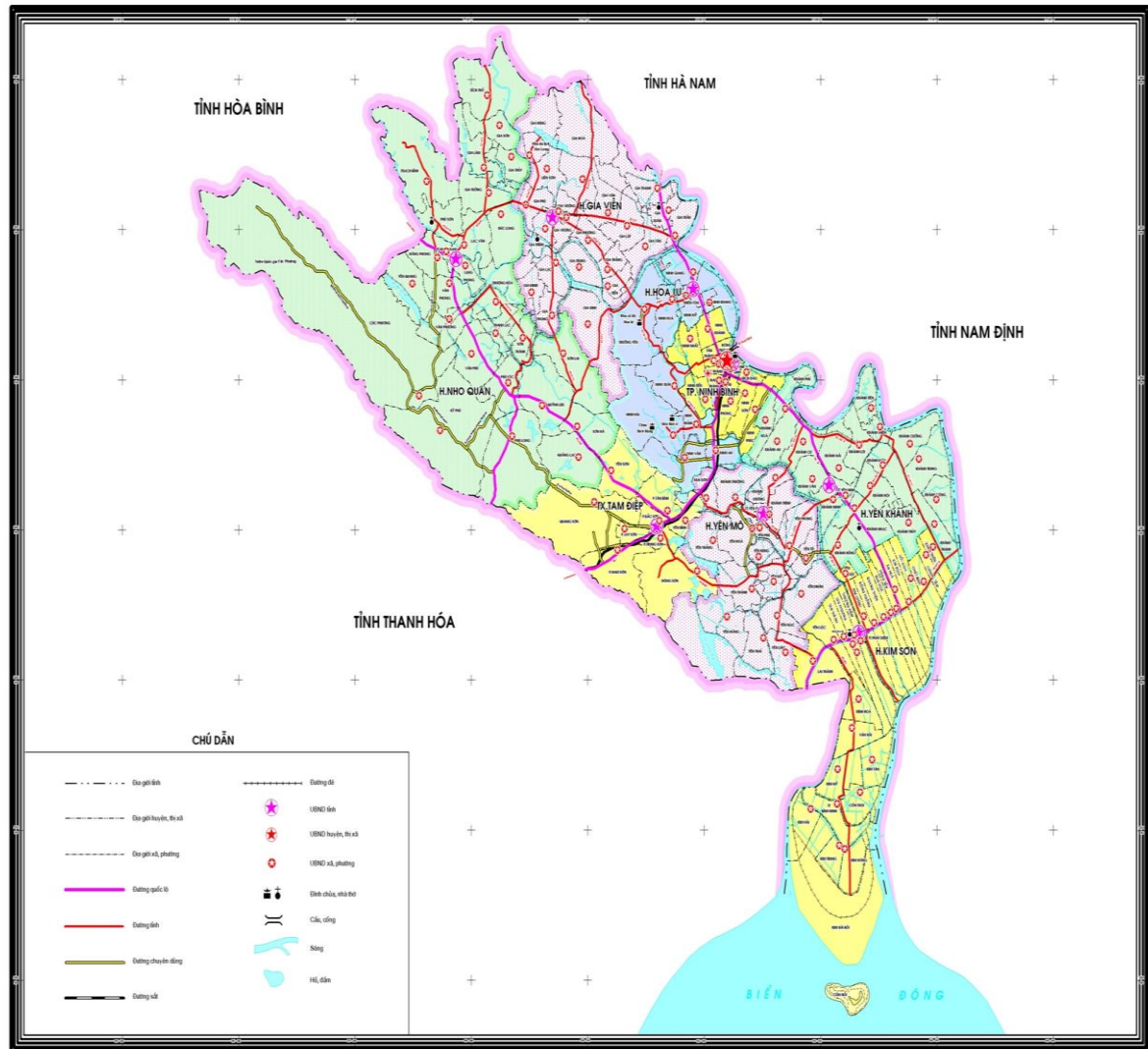
STT	Viết là	Đọc là
1	NXB	Nhà xuất bản
2	PGS.TS	Phó giáo sư tiến sĩ
3	STT	Số thứ tự
4	Tr	Trang
5	UBND	Ủy ban nhân dân
6	HN	Hà Nội
7	Kg	Kilôgam
8	Ha	Héc-ta
9	m	Mét
10	Km	Kilômét

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

Trang

Bảng 1.1. Tốc độ bồi tụ và tiến ra biển của huyện Kim Sơn	19
Bảng 1.2: Số lần quai đê lấn biển của huyện Kim Sơn	20
Bảng 1.3: Dân số và diện tích của các xã ven biển huyện Kim Sơn.....	21
Bảng 1.4: Tỷ lệ người theo đạo ở vùng ven biển Kim Sơn.....	27
Bảng 2.1. Diện tích, năng suất và sản lượng cói vùng ven biển giai đoạn 1995 - 2000.....	39
Bảng 2.2: Diện tích, năng suất và sản lượng lúa vùng ven biển huyện Kim Sơn giai đoạn từ 1995 - 2000.....	41
Bảng 2.3: Số lượng gia súc của các xã vùng ven biển từ năm 1995 - 2000.....	42
Biểu 3.1: Biểu đồ cơ cấu hình thức nuôi trồng thủy sản ở vùng ven biển Kim Sơn ...	66
Biểu 3.2: Biểu đồ cơ cấu con nuôi chính của cư dân ven biển Kim Sơn	70
Bảng 3.1: Kết quả sản xuất giống thủy sản giai đoạn 2008 - 2012.....	76
Bảng 3.2: Hiện trạng hệ thống thủy lợi của vùng.....	80
Bảng 3.3: Hiện trạng hệ thống điện của vùng	80
Bảng 3.4: Phương tiện sinh hoạt trong đời sống của cư dân các xã ven biển Kim Sơn hiện nay	81

BẢN ĐỒ HÀNH CHÍNH TỈNH NINH BÌNH

(Nguồn: www.Google.com.vn)

MỞ ĐẦU

1. Đặt vấn đề

Kinh tế là hoạt động đầu tiên đảm bảo và duy trì cuộc sống của con người. Văn hóa lại là yếu tố đóng vai trò quan trọng cho việc định hướng và phát triển nền kinh tế bền vững. Do đó, có thể nói, kinh tế và văn hóa là những yếu tố thiết yếu tạo nên sợi dây liên kết mật thiết giữa con người với con người trên một vùng đất, tạo thành một cộng đồng xã hội. Nói cách khác, kinh tế và văn hóa là hai yếu tố cốt lõi tạo nền tảng vững chắc của mỗi quốc gia dân tộc. Bởi những lý do đó, con người dù sinh sống và lập nghiệp ở bất cứ vùng đất nào thì những người dân ở nơi đó sẽ lựa chọn và thích nghi để tìm ra những hướng đi mới, tạo ra những nét đặc trưng trong đời sống kinh tế, văn hóa của mình.

Kim Sơn là huyện ven biển nằm ở phía nam của tỉnh Ninh Bình, là huyện đồng bằng được thành lập năm 1829 bởi doanh điền sứ Nguyễn Công Trứ. Kim Sơn có diện tích tự nhiên là 215,75km², bao gồm 25 xã và 2 thị trấn. Đặc biệt, Kim Sơn có chiều dài bờ biển khoảng 18km, trải dài qua các xã Kim Hải, Kim Trung và Kim Đông, nằm giữa đê Bình Minh I và II.

Trong nhiều thập kỷ qua, do luôn nắm bắt kịp thời và thực hiện đúng các chủ trương của Đảng trong từng giai đoạn khác nhau nên huyện Kim Sơn đã từng bước phát triển theo hướng tiến dần ra biển. Đặc biệt, tháng 12 - 1986, Đại hội VI đã đề ra đường lối đổi mới toàn diện đất nước - đưa đất nước thoát khỏi tình trạng khủng hoảng kinh tế - xã hội kéo dài nhiều năm.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội VI, Đảng bộ tỉnh Ninh Bình nói chung và huyện Kim Sơn nói riêng đã cụ thể hóa đường lối đổi mới của Đảng vào địa phương, đưa Nghị quyết của Đảng vào cuộc sống. Cũng do đó, tình hình kinh tế và đời sống văn hóa của cư dân ven biển huyện Kim Sơn, tỉnh Ninh Bình đã có sự “*thay da đổi thịt*”, cuộc sống vật chất và tinh thần của nhân dân ngày càng được cải thiện và nâng cao.